

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: yvonne.neese@regeringskansliet.se, fi.fma.fpm@regeringskansliet.se

Fi2024/01410

Remissvar avseende promemorian *Översyn av buffertfonderna*

Kollegiet för svensk bolagsstyrning ("Kollegiet") önskar lämna följande synpunkter på promemorian *Översyn av buffertfonderna* (Fi 2024/01410).

Kollegiet har materiellt inga invändningar mot förslagen i promemorian, vilka i sak faller utanför Kollegiets ansvarsområden. Kollegiet vill dock framhålla vikten av en noggrann konsekvensanalys avseende eventuella sammanslagningar av allmänna pensionsfonder ("AP-fonder"). Den svenska aktiemarknaden är i flera hänseenden den mest framgångsrika i Europa, med ett mycket stort antal noterade bolag och en kapitalmarknad som fungerar för såväl mycket stora som, i sammanhanget, mindre bolag. En viktig förklaring därtill är sannolikt en heterogen grupp av aktiva, långsiktiga och engagerade ägare. AP-fonderna har i mer än trettio år haft stor betydelse som aktiva ägare i svenska börsbolag, och därtill varit tongivande i förhållande till andra institutionella ägare beträffande ägarengagemang. Dessutom investerar fonderna brett i både stora och mindre bolag, och även i samband med noteringar och nyemissioner (det vill säga på förstahandsmarknaden), vilket ofta antas vara en viktig förklaring till att även mindre bolag kan finansiera sig genom aktiemarknaden. AP-fondernas uppdelning har här betydelse genom att det skapar bättre förutsättningar för spridning av investeringar och engagemang i fler bolag. Betydelsen av AP-fondernas positiva bidrag till den svenska bolagsstyrningsmodellen kan i framtiden förväntas öka till följd av det minskande antalet privata fristående fonder. Under kort tid har t.ex. Carnegie förvärvat Erik Penser Bank och Didner & Gerge Fonder samt sedermera i sin tur blivit uppköpt av DNB, Öhman Fonder har förvärvat Lannebo Fonder, och Indecap har förvärvat Prior Nilsson Fonder.

Sammanslagningar av AP-fonder medför såvitt Kollegiet kan bedöma betydande risker för att AP-fondernas engagemang som ägare undermineras, både genom portföljsammanslagningar och genom att antalet personer som aktivt arbetar med bolagsstyrning, exempelvis genom deltagande i bolagens valberedningar, kan förväntas minska för att uppnå eventuella stordriftsfördelar. De potentiella negativa effekterna på den svenska aktiemarknadens funktion, och därmed basen för det svenska pensionssystemet, får enligt Kollegiets mening inte underskattas. Samtidigt synes fördelarna med sådana sammanslagningar enligt promemorian vara begränsade och osäkra. Kollegiet önskar därför att en grundlig konsekvensanalys avseende sammanslagningarnas effekter på bolagsstyrningen och aktiemarknaden genomförs innan en eventuell konsolidering beslutas. Om konsolideringen beslutas måste den genomföras på ett sådant sätt att ovan berörda risker minimeras, exempelvis genom att specifika krav uppställs på hur konsolideringen ska gå till i fråga om portföljsammanslagningens utformning och påverkan på funktioner för ägaransvar m.m.

Kollegiet står till förfogande för fortsatt dialog i frågan.

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Den 31 oktober 2024

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot